

FÖRDELAR- DOSAN

Nr 148
juni - augusti 2025

Västkustrallyt i Rydöbruk
Karta och vägbeskrivning • Ta med tidningen

*Ockelbo-Ferrarin får
nytt liv på Hallandsåsen*

Ordföranden har ordet

Det ni håller i er hand är den första Fördelardosan efter det att Lars Rendahl lämnade över stafettpinnen. Jag får börja med att tacka Lars för lång och trogen tjänst och hoppas att vi träffas på aktiviteter framåt. Lars är ju djupt engagerad i Västkustrallyt, så han är kvar i kulisserna. Stafettpinnen har lyfts upp av Leif Axbom och hans son. Ett stort tack för detta. Det är inget lätt jobb att ta över efter Lars, men Leif har gjort det med den åran tycker jag. Hoppas denna Fördelardosan även faller er i smaken.

Äntligen blev det dags att ta ut sin ögonsten ur vinterförvaring. För min del började det med en utställning hos en bilfirma i Laholm för att sedan fortsätta med den södra 1 majrundan. Ett kanontrevlig aktivitet, som avslutade på Pålles fina gård där Lottakären stod för arrangemanget.

Apropå aktiviteter. Hallands Fordonsveteraner måste vara unika. Det är aktiviteter under hela sommarhalvåret och roligt nog även på höst och vintern.

Facebookgruppen har verkligen tagit fart. Vi är snart 400 medlemmar, och det dyker titt som tätt upp trevliga bidrag. Var inte rädd för att skriva i gruppen. Vi är alla intresserade av vad som händer runt omkring oss och hur det går med era projekt.

Ha en trevlig veteransommar!

Jan Hesselgren

Hjärtligt välkomna till klubben!

5115	Lene Andersen, Laholm
5116	Curt Håkansson, Halmstad
1267	Ulf Ericsson, Falkenberg
1268	Lennart Auselius, Knäred
1269	Stefan Persson, Laholm
1270	Nils-Ove Antonsson, Mellbystrand
1271	Jonas Wyke, Laholm
1272	Tomas samuelsson, Oskarström
1273	Jeanette Wallen, Halmstad
1274	Irene Sernrot, Halmstad
1275	Christer Holm, Vessigebro
1276	Bo Carlsson, Varberg
1277	Christer Svensson, Laholm
1278	Kent Lyngåker, Tvååker
1279	Jan Sundling, Eldsberga
1280	Björn Ferdinansson, Laholm
1281	Anders Hartman, Vallberga
1282	Johan Gunnarsson, Långås
1283	Niklas Ivarsson, Falkenberg
1284	Elsy Linnerfors, Laholm
1285	Patrik Salklev, Stockholm

Bli medlem i HFV!

Öppna klubbens hemsida
www.hallandsfordonsveteraner.com

Under fliken "Medlemmar" väljer du
"Bli medlem" och där hittar du all
information du behöver.

**Hjärtligt välkommen till
Hallands Fordonsveteraner!**

Fördelardosan – medlemstidning för Hallands Fordonsveteraner

Ansvarig utgivare: Jan Hesselgren
Redaktör: Leif Axbom
Material till tidningen skickas till:
Leif Axbom
Tornekullavägen 5, 432 68 Veddige
E-post:
fordelardosan@hallandsfordonsveteraner.com

Tidningsutgivning:
Nr 1 mars, materialstopp 15 feb
Nr 2 juni, materialstopp 15 maj
Nr 3 september, materialstopp 15 aug
Nr 4 december, materialstopp 15 nov

Medlemsavgift:
350 kr, familjemedlem 200 kr.
Blir du medlem/familjemedlem efter
1 november gäller medlemsskapet även nästkommande år.

Hemsida:
www.hallandsfordonsveteraner.com
Hemsidesredaktör: Fabian Åhlund
E-post: fabian.ahlund@gmail.com

Facebook-sida:
facebook.com/groups/hallandsfordonsveteraner

Klubbens adress:
Hallands Fordonsveteraner
c/o Leif Axbom,
Tornekullavägen 5, 432 68 Veddige
Klubbnummer MHRF: 9049
Organisationsnummer: 849202-0725
E-post: info@hallandsfordonsveteraner.com
Bankgiro: 5804-6905
Swish 123 265 63 20
Redigering och layout: Magnus Axbom

Bilden på framsidan är tagen av Jan Hesselgren och föreställer Jan Warg i sin Pagano.

Försäkringsfrågor - MHRF

Har ni några frågor rörande MHRF-försäkringen kan ni ringa till Rikard Andersson, tel 070-416 68 63.

Behöver du en försäkring snabbt? Ring Folksam i Kramfors på telefon 0771-21 00 77 och teckna en försäkring till ordinarie pris. Den omvandlas till en MHRF-försäkring när du låtit en av klubbens försäkringsinspektörer besiktiga bilen och din ansökan om försäkring godkänns.

Giltig i 10 år

Den besiktning som görs av en av MHRFs godkända fordonsinspektörer är giltig i 10 år. Därefter måste du förnya besiktningen för att vara säker på att du får fullt värde för din bil vid en eventuell skada.

Detta villkor i MHRF-försäkring är det lätt att glömma. Det är inte så att du inte får ersättning vid skada men det kan uppkomma diskussion om vad som olyckan orsakat och vad som är åldersrelaterad förslitning.

Vid skada i Sverige ringer du:

Vardagar under kontorstid,
Folksam tel 08-452 37 64
och kommer direkt till skadespecialister för MHRF-försäkringen.

Övrig tid Folksam jour:

0771-45 00 00

Vid skada i Europa ringer du SOS International +46 (0)8-13 60 60

Försäkringsbevis vid moppekörning? Svar: Ja

Här är svaret som inte kan missförstås: "Försäkringsbevis ska alltid vara med under färd med klass II moped". Med vänlig hälsning
*Försäkringsansvarig MHRF
Rikard Andersson*

Information från styrelsen

Förutom Fördelardosan, så är kärnan i Hallands Fordonsveteraner de aktiviteter som anordnas under året. De publiceras i Fördelardosan, men vill man ha en riktig överblick över alla aktiviteter så kommer det alltid att finnas ett original på hemsidan.

På hemsidan uppdateras successivt en kalender med kommande händelser. Har ni någon aktivitet som saknas. Skicka ett mail till Thomas Cronqvist, så ser han till att lägga in dem. Det är också Thomas som står för utskick av mail till medlemmar. Vi hade tidigare en Facebooksida för klubben. En sådan sida kan bara användas av administratörer. För att ge alla i klubben möjlighet att göra inlägg har istället en Facebookgrupp skapats. Den heter "Hallands Fordonsveteraner grupp". Sök gärna upp den och gå med i gruppen. Vi har också lagt till en köp och säljflik, så att ni kan lägga upp era egna annonser. Den gamla Facebooksidan har stängts ner.

Vi har också påbörjat städning av hemsidan. Tanken är att hemsidan används för att informera medlemmar och presumtiva

medlemmar av vad klubben gör och vad vi kan erbjuda. Här ligger originalet för kalendern, information om förmåner och allmän information om klubben. Som komplement har vi ovanstående Facebookgrupp där alla medlemmar kan komma till tals och som är mycket mer dynamisk. Självklart har vi kvar Fördelardosan och mailutskick för att nå så många medlemmar som möjligt.

Styrelsen har också beslutat att börja använda Tickster för anmälan till aktiviteter och vi kommer successivt att börja använda den för att hantera anmälan och betalning. Med Tickster betalar man direkt i samband med anmälan med kort eller Swish. Det sparar en mängd arbete för den som håller i arrangemanget, och säkerställer att alla som deltar i en aktivitet också har betalat.

Styrelsen

Reflektioner från redaktionen

Ja, så har vi då med gemensamma krafter fått till någon form av tidskrift. Efter att ha varit bortskämda med Lars Rendahls idoga arbete under så många år, så är detta en stor utmaning.

Lars har naturligtvis bidragit med förutsättningarna för fortsättningen också. Vi har fått hela historiken tillsammans med alla mallar och filer. Redaktionen (eller vad vi ska kalla oss) har också haft möjligheten att hela tiden fråga Lars om råd och dåd, och vi hoppas att vi kan göra så framgent också.

Majnumret är ju extra kinkigt, för det ska finnas i medlemmarnas hand före Västkustrallyt den sjätte juni, och dessutom kommer ju nästan inga aktiviteter igång förrän i maj, så på cirka två veckor ska hela arbetet sys ihop.

Men så har vi också det här med tidningens fortlevnad. Personligen är tidningen den enda orsaken till att jag gick med i föreningen, men den omgivande världen lämnar ju generellt det tryckta formatet. Själva har vi fortfarande en klassisk lokal morgontid-

ning, fast utgivaren av densamma försöker hela tiden få prenumeranterna att gå över till den digitala varianten. Vi ser ju dock, att vid våra träffar är majoriteten av deltagarna gamlingar, som sannolikt uppskattar tryckta tidningar. Vad framtiden har i sitt sköte kan man bara spekulera i, men gissningen är väl att det blir det digitala korttidsformatet som segrar.

Naturligtvis tillhör ju även jag kategorin gamlingar, så fortsättningen på den här tidningsproduktionen är skriven i stjärnorna, men det gäller nog hela vår verksamhet.

Vad det gäller tidningen, så tar vi ett nummer i taget, så får vi se hur länge det funkar. Alla måste vara med och skicka in bidrag. Lars har varit väldigt flitig och åkt på olika event och skapat egna samt varit runt och intervjuat och skrivit reportage och artiklar, men så kommer inte vi att göra. Vissa arrangemang kommer vi att besöka och säkert något garage också, men på en helt annan och lägre nivå.

Leif Axbom & co

Bosse Birgersson skruvar på Arnes B20.

Helrenovering av B20-motor

Under vintern 2024-2025 har motorn till min snygga Volvo 142 DL från 1973 renoverats.

Anledningen då. Ja, efter att ha använt bilen vid flera veteranrallyn och utställningar (den är verkligen fin i kaross och lack) så växte beslutet fram. Vi måste ta tag i motorn också, jovisst den drev mig framåt, startade alltid ”drack” olja. Som exempel. En tripp till Vikenträffen, 2 liter, det var ju givetvis inte bra. Så beslut togs, motorn skulle renoveras.

Började då att se mig om efter sätt att göra det, köpa en annan motor, skaffa delar, vem kan hjälpa mig? Funderingarna var många. Tog beslutet att göra en renovering från grunden. Talade med vår klubbmedlem Bosse Birgersson i Veinge om bistånd, Bosse gjorde lite förtester, kompressionsprov och en del annat och konstaterade att en renovering var den bästa vägen. Jag började att kontakta de Volvo reservdelsspecialister jag visste om och fann på nätet. Detta för att kunna jämföra prisbilder, service och dylikt. Efter en del telefonsamtal med olika firmor och dess ”Volvo-Specialister” så fastnade jag för KG Trimning i S.Sandby, bra sortiment, hyfsade priser, bra och snabb service och ett bra kunnande. Jag är helnöjd med dem, rekommenderas starkt!

Demontering påbörjas

Allt detta var då hösten 2024. Motorn åkte ur, chassit transporterades till vintervila och motorn började demonteras. Mycket kunde jag ju själv göra med råd o dåd från Bosse. Motorn plockades ned till minsta del. Vad kan användas, vad skall köpas nytt var ju frågan.

Kolvarna OK, Kamaxeln (K kam) OK. Det var väl det som var OK. Toppen skulle bytas och få nya ventiltätningar och styrningar för blyfri bensin, kam- och

vevlager behövdes nya, kamdrevssats och en massa mer.

Nu kom frågan, vilka dimensioner på kolvar, ringar och lager. Här visade sig Volvo 140-klubben vara en stor tillgång (väntar mig detta av HFV:a nya grupp, gå med i den) snabba svar kom på allt jag frågade, standardkolvar, standardlager (Clevite, nu Mahle) satt i den. Bra, då var det bara att beställa.

Sagt var gjort, en beställning gjordes, allt fanns på lager och jag kunde hämta själv i Södra Sandby. Kul att få se killarna som kunde grejorna. Under tiden från beställning så jobbade Bosse hårt med att modifiera toppen till blyfri bensin. Han sprang på lite problem med t.ex. ventiltätningar som var speciella för den topp vi hade. Inga standardgrejor alltså. Men allt löste sig med de kontakter Bosse hade från sitt jobb med bilmotorer på olika ställen.

Blocket skulle bearbetas och snyggas till, honas bland annat. Det behövde alltså inte borrar, det var ju bra. B20-motorn plockades sedan ihop del för del och såg snart ut som en motor istället för en hög med delar.

De svåra grejorna

Tiden gick, kvällarna i garaget blev många och Bosse dök upp och gjorde de ”svåra” grejorna, han kan den killen. Så småningom, vi var nu inne i mars, började motorn att likna en Volvo B20 motor. Måla rött, sätta på den av Bosse bearbetade toppen och montera lite detaljer till, skönt.

April månad, jäklar den måste ju ”brumma” till 1:a maj rundan, så nu gick vi in i finalen. Motorn skulle i. Bilen / chassit skulle hämtas hem (bara det var tufft, bogsera en bil utan bromsservo är inte kul det kan vi intyga. Men det gick och efter en del trixande så sänktes motorn ner i sitt läge. Skönt nu var den på sin plats. Nu återstod alltså bara att skruva

Toppen av.

Det mesta är på plats, men Bosse var inte riktigt nöjd.

Märken efter tidigare mekare.

fast och koppla in alla anslutningar. Jag tyckte att det var en skön känsla att vara på den platsen i renoveringen.

Efter detta kom så den slutliga injusteringen inför uppstart, Bosse var på plats och ledde arbetet. Efter några försök så mullrade den igång men doktorn var inte riktigt nöjd med gången, den drar tjuvluft vid insugningsröret var domen.

Inte bli sur för bakslag

Så bara att plocka fram verktygen igen och skruva ner avgas och grenrör för att hitta läckan. Detta gick ganska snabbt, man har ju utvecklat lite vana och att bli sur för lite bakslag ligger inte för mig. Efter en timma var det klart för inspektion. Nerplockat ser vi att packningen vid grenröret inte tätade tillräckligt.

Nytt försök med läckan fixad inför slutjusteringen. Men då, helt plötsligt börjar förgasaren att flöda. Kan nålen ha hängt sig? Vad är felet?

Bosse tar det lugnt, bara att skruva loss förgasaren och kolla läget där. Så för min del blev det att skruva igen, nu förgasaren och anslutningar bort. Så får vi se... Det blev byte av nålventil, skruva ihop igen och starta.

Bosse gör lite finjustering, av tändning, justera ventiler, efterdra toppen, kolla upp, slut-dra lite bultar. Så, nu är den klar inför sommarens träffar, bara tuta o köra. Finns det då mer att göra inför nästa vinterstopp? Ja, det är alltid saker att göra/förbättra på gamla veteranbilar, inför nästa säsong blir det broms och fjädring som står på agendan.

Arne Åkerblom

PåVäg

Obs!

Pärnan redo?

MHRF deltar varje år på flertalet evenemang runt om i landet. I vissa fall är vi också med som medarrangör. Mer information hittar du på mhrf.se under Träffa MHRF – väl mött!

GS

För gårdagens fordon på morgondagens vägar – sedan 1969!

Årets infobroschyr!

Ansvarig utgivare:

Hans Andersson

Redaktör:

Göran Schüsseleder

Tryckeri:

Fyra Punkter, Värnamo

Motorhistoriska Riksförbundet
Stenkilsgränd 5 B.V.
126 52 Hägersten
Tfn: 08-30 28 01
E-post: kansli@mhrf.se
Hemsida: mhrf.se

ELV i Sverige och Bryssel

Förslaget till ELV-förordning berör äganderätten, köp och försäljning av fordon, delar och komponenter, export och möjligheten att reparera, ändra eller renovera ditt fordon.

I mars gjorde Nätverk på gemensam väg, som Motorhistoriska Riksförbundet är en del av, en framställan till klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari och infrastrukturminister Andreas Carlson. Nätverket har även uppvaktat våra svenska parlamentariker och rapportörerna Jens Giesecke, Paulius Saudargas, Alexandra Mehnert, Ivars Ijabs, Pascal Canfin och Piotr Muller.

Samtidigt diskuteras det första ELV-betänkandet i parlamentet. Parlamentarikerna har lämnat 1 728(!) ändringsförslag, både till det bättre och sämre för fordonsägarna. Under våren, och sannolikt efter sommarledigheterna, ska alla dessa förslag landa i EU-parlamentets position.

Senaste nytt finns samlat via mhrf.se/elv. Missa inga nyheter genom att följa MHRF på Facebook (facebook.com/motorhistoriskamhrf)!

Jan Tägt fordon och regelverk MHRF

Skylt som visar samarbete!

Museer i samarbete

MHRF värnar det industriella och rörliga kulturarvet. Detta tillgängliggörs bland annat genom många fantastiska museer runt om i landet.

Några av museerna som Motorhistoriska Riksförbundet samarbetar med är medlemmar i förbundet, medan andra är samarbetspartners. Läs mer på mhrf.se/museum.

MHRF ser fram emot fler samarbeten och hänvisar fordonsmuseer som är intresserade att höra av sig via kansli@mhrf.se eller genom att ringa 08-30 28 01.

Malin Erfeldt kulturarvsfrågor MHRF

Kontrollbesiktning av historiska fordon

... kräver särskild kompetens enligt Nätverk på gemensam väg.

Transportstyrelsen lyfte frågan om besiktningsbefrielse för vissa äldre fordon under 2024 i dialog med branschens arbetsgrupper. Myndigheten såg ett eventuellt behov av översyn av de regler som gällt från maj 2018. Vissa fordon, som historiska, kan i dag undantas från regelbunden kontrollbesiktning. Transportstyrelsens översyn av regelverket kan leda till upphävande av sådan besiktningsbefrielse.

– Ett återinförande av kontrollbesiktning av äldre fordon måste följas av ett säkerställande av kompetens hos besiktningsorganen för att besikta dessa fordon, säger Jan Tägt, sakkunnig inom fordon och regelverk från Motorhistoriska Riksförbundet som är talesperson för Nätverk på gemensam väg.

Nätverkets förslag i det fall besiktningsbefrielser ska ändras finns samlade bland nyheterna som finns att tillgå via mhrf.se.

Göran Schüsseleder kommunikator MHRF

Foto: Anders Nordner/Classic motor

Förebygg fordonsbrand och brand i garage!

MHRF-försäkringen: bränderna har ökat.

För att förebygga brand är det viktigt att kontrollera bränslesystem och elkomponenter regelbundet eftersom äldre fordon kan ha slitna delar som ökar brandrisken. Förvara bränsle och brandfarliga vätskor i brandsäkra behållare samt håll garaget rent från brännbart material. När fordonet startas upp för säsongen, gör det om möjligt utomhus.

Se till att fordonet är utrustat med batterifrånskiljare och att brandsläckare finns lättillgänglig i såväl fordon och i garage. Vid första starten kan det därför vara bra att vara två.

Ellinor Thorslund handläggare MHRF

Informationsbroschyr för 2025–2026

Ny broschyr ute nu om MHRF i korthet och årets försäkringsnyheter (premierna oförändrade även i år och gäller till och med 1 maj 2026!).

Nyheterna gällande MHRF-försäkringen är utöver oförändrade premier:

- Förenklad ansökningsprocess för MC och moped under 2 pbb
- Ungdomssjälvrisk vid trafik- eller vagnskada är borttagen
- Kravet om ett äldre fordon försäkrat vid Blivande klassiker är borttaget
- Modern säkerhetsutrustning för tävlingsfordon ingår.

Karl Ask verksamhetschef MHRF

För gårdagens fordon på morgondagens vägar. Motorhistoriska Riksförbundet företräder den fordonshistoriska rörelsen i Sverige och arbetar med bevakning av politiska frågor, kontakter med myndigheter och organisationer samt rådgivning och information. MHRF engagerar över 100 000 medlemmar i 200 klubbar för målet att vårt fordonshistoriska kulturarv kan användas, bevaras och utvecklas. Bland våra medlemsförmåner finns marknadens ledande försäkring för historiska fordon.

Ockelbo-Ferrarin lever vidare hos Jan

Skaparen bakom Ockelbo-Ferrarin var en visionernas man. Jan Warg har vidareutvecklat konceptet – nu under märket Pagano.

Erik ”Ockelbo-Lundgren” från Ockelbo, var en idérik entreprenör som ständigt arbetade. Han utvecklade bland annat snöskotern Ockelbo och en båtmodell med samma namn.

Under mitten av 1950-talet träffade Erik playboyn, racerföraren och godsägaren Ulf Norinder. Ulf var en framgångsrik racerförare, delvis tack vare sitt ekonomiska oberoende som han hade som arvtagare till det framgångsrika familjeföretaget Ahlgren i Gävle.

Erik lyckades övertala Ulf att få låna hans nästan nya Ferrari 500 Mondial. Tanken var att han skulle gjuta av karossen till en form för plastkopior. Han fick låna den under förutsättning att det absolut inte fick komma några repor i lacken. Detta höll

dock inte riktigt, utan plastavgjutningen löste upp lacken fullständigt och bilen fick lackas om. Detta markerade gryningen av den moderna plastiska eran.

Den bil som Erik tog fram var konstruerad av delar från Alfa Romeo och hade en Alfa Romeo-motor.

Pagano

När myndigheterna 1970 bestämde att alla bilar skulle krocktestas försvann möjligheten att bygga egna bilar. Efter ett antal år av lobbying från bilentusiaster blev det 1982 åter möjligt att bygga bilar som besiktigats och godkända av den nya organisationen SFRO. Paganos grundare Jan Warg började då fundera på att bygga en egen bil. De vanligaste alternativen vid

den tiden var antingen en Beach Buggy eller en AC Cobra. Ingen av dessa föll dock Jan i smaken. Han åkte i stället till Växjö och köpte en Ockelbo-Ferrari-kaross i plast. En Ockelbo Ferrari var byggd på Alfadelar. Något som tilltalade Jan, då han haft Alfa tidigare.

Av en slump sprang han hemma i Karlstad på de som hade jiggen för att svetsa rörramschassit till bilen. Efter lite turer bestämde han sig för att köpa jiggen och börja tillverka chassin som en bisyssla. Han samverkade då med den som hade gjutformen och byggde karosser i Falkenberg. Efter några år gick ägaren till gjutformen bort och Jan fick chansen att köpa den. Han hade nu allt som behövdes för att bygga en komplett Ockelbo-Ferrari. Den kompletta skapelsen fick nu namnet Pagano (efter en bergstopp i Italien).

Den första som byggdes är fortfarande

Erik Lundgren med sin mor rattande den första producerade Ockelbo Ferrarin.

Sittbrunnen minner om forna racetider.

Pagano med karossen avtagen. Ett arbete som enkelt kan göras av två personer.

Paganons drivlina tagen från en Alfa Romeo 116.

i bruk. Till att börja med användes den till att tävla i Roadsport C. Den tog också hem segern i klassen 2005. Det var under tävlingarna som chassit utvecklades till en fullfjädrad racerbil.

Med åren har bilen utvecklats med flyttad motor, coil-over stötdämpare, förändrade skärmar, förändrad front m.m.. Den har också blivit utrustad med ekerfälgar efter att ha blivit ”trackad” av engelsmännen på Silverstone för att bara ha plåtfälgar. Detta blev en avancerad historia. För att få plats med skivor och ok under ekerfälgarna, blev Jan tvungen att byta ok till ett från en Opel Astra och byta till skivor från en Citroën. Han blev dessutom tvungen att specialdesigna nya hubbar och beställa dessa från England.

Vi besöker Jan Warg på andra sidan Hallandsåsen där han nu bor (från Halland räknat). Här har han en utbyggnad med garage där Paganon byggs och utvecklas. Den vackra bilen står i garaget och vi tar en provtur. Under provturen förstår man att den har varit med och vunnit tävling-

ar. Den lätta krossen gör bilen både snabb och smidig och är en upplevelse att åka med på Hallandsåsens vägar.

Konceptet bygger som sagt på rörram. Motorn placeras bakom framaxeln och växellådan sitter samman med slutväxeln. Det gör att distributionen av vikt blir näst intill perfekt, precis som förlagan Ferrari 500 Mondial. I stort sett all vikt är mellan hjulaxlarna.

Med en fyrcylindrig Alfa Romeo-motor kan bilen lätt ge över 150 hästkrafter och genom att bilen bara väger 750 kg, så blir det rejält skjuts i bilen. Accelerationen 0-100 km/h kommer ner till häradet 6 sekunder. Bilen är inte bara snabb. Den har också en fantastisk väghållning, framför allt med monterade coil-overs.

Att bygga en Pagano

För att bygga bilen behövs en donatorbil. Chassit är byggt för mekanik från Alfa Romeos 116 serie med en rak 4-cylindrig motor eller en V6-motor. De flesta av donatorbilens mekaniska komponenter som motor,

växellåda, bakaxel och framvagn används.

Bilen är dessutom förbättrad för långa personer och de justerbara pedalerna gör att längre personer från 160 till 200 cm kan köra bilen utan problem. Jag vet för jag klassar in på den över gränsen och har själv provat.

Det är inte bara Jan Warg som kan njuta av den vackra bilen. Jan har tagit fram en komplett byggsats som gör att alla kan bygga sin egen Ferrari. Det ”enda” som behövs är en rörram, plastkaross, lite tillbehör och en donatorbil.

Genom åren har det blivit ett antal Pagano-byggsatser levererade. Det rör sig om strax under 20 stycken i olika konstellationer av komplett bil, löst chassi, lös kaross.

Jan arbetar normalt sett med kvalitets-säkring och test av komplexa IT-system. Arbetet med Pagano görs helt och hållet på fritiden och är baserat på ett brinnande intresse för bilar i allmänhet och Pagano i synnerhet. Ni kan se mer om bilen på www.pagano.se.

Jan Hesselgren

Majfirande i norr och söder

Traditionsenligt arrangerade klubben två olika rundor för att fira vårens ankomst. Södra gänget mötte upp i Laholm och norra gänget i Heberg.

Foto: Thomas Cronquist

Norra rundan: Startområdet på Netto i Heberg.

Norra rundan: Uppskattad grillning.

Norra rundan: En underbar Ford Prefect, som värmer författarens hjärta.

En del av våra bilar, samt en dansk Cessna 172, som helt plötsligt startade, taxade ut och flög iväg.

1 maj-rundan i norra Halland

I år hade Tomas, Sven-Erik och Gerd tagit fram ett nytt koncept med start vid Netto i Heberg och efter en mysig och vindlande resa genom vårt härliga landskap "landade" vi på Larslanda i Morup, där Sven-Erik hade tänt grillen och Gerd portionerade ut korv och hamburgare på löpande band, till oss sugna deltagare.

Vid starten hade c:a 35 bilar mött upp och vid målet i Morup hade antalet stigit till närmare 50.

Vi fick också en tävlingsuppgift typ skiljefråga, där det gällde att räkna blandade makar-

ner i en burk. Rätt svar var 187 stycken, och en deltagare hade gissat helt rätt, men vinst blev det ändå inte, eftersom vederbörande hade valt att lämna.

Av de två som hade gissat 185 var en kvar, och den lycklige vinnaren blev därför Jan Modin. Vi gratulerar honom till vinsten av en gratis start i Västkustrallyt.

Vi tackar Tomas Ahlberg samt Gerd och Sven-Erik Andersson för arbetet de lagt ner, och det fina arrangemanget. Konceptet kändes bra med mer tid till samvaro, och vi hoppas på en fortsättning kommande år.

Leif Axbom

Dagens vinnare Jan Modin, gratuleras av Tomas Ahlberg och Gerd Andersson

1 maj-rundan i södra Halland

Vi startade som vanligt, de senaste åren, från Euromaster i Laholm, en utmärkt plats att samla bilar på. Detta år var det ett drygt 60 tal fordon av olika typer samlade strax innan kl 11.

Här sågs många kända klubbprofiler mingla runt bland de fina bilarna. Bland andra såg vi här vår nye ordförande, Jan Hesselgren, med fru Elisabeth, hunden Agnes och sin fina Jaguar E-type cab (namnet vet jag inte).

Vi hälsades välkomna av "moppegängets" förgrundsfigur Sven-Olof Malmström som på "Lottakårens" vägnar (läs

Lotta Tagesson med gäng) hälsade oss välkomna. Han gick igenom färdplanen för dagen. Banan som lagts av rutinerade Hasse Nilsson var i år cirka 5 mil lång. Gick via välkända ställen som Lögnäs, Vallberga, Veka mot Skottorp och Östra Karup för att i Båstad ta vägen mot Ingemar Paulsson fina grill och samlingsplats i Mellbystrand.

Där hade redan "Moppegänget" ställt fram bord och stolar samt Pälle tänt grillen och "Lottakåren" förberett sig på att utfordra hungriga veteraner.

Sven-Olof (igen å "Lottakårens" vägnar) hälsade alla välkomna till grillpartyt

och drog lite ordningsregler. Korv och hamburgare intogs under glatt snack och goda skratt.

"Lottakåren" tackades och fick applåder för sitt fina sätt att förgylla vår dag här.

Vår nye ordförande Jan Hesselgren berättade lite om vem han var och lite av sin syn på klubben som han startat arbetet med i år. Sven Olof tog tillfället i akt att påminna om anmälning till vår Sillalunch den 15 juni (anmälan senast den 10 juni).

Efter ännu mer Gott Snack och Goda Skratt drog deltagarna vidare för fortsatt 1 maj-firande på egen hand.

Arne Åkerblom

Bilder från södra rundan, tagna av Jan Hesselgren:

Uppdukade bord på Pålles fantastiska gård intill Laholmsbukten, där rallyt avslutades. "Lottakåren" brassade hamburgare och korv.

Arne Åkerbloms Volvo 142. Det var nära att den inte hade hunnit bli klar i tid. Motorn premiärstartades bara dagar före mötet.

"Lottakåren" presenterar maten under överinseende av Pälle, som generöst nog låt klubben husera på sin gård. Vilken tillgång!

Kjell Jönssons Chevrolet Caprice -77. Kjell har varit med nästan från klubbens start. Den eleganta direktionssvagnen är nu till salu! (Se annons i denna tidning.)

Olle Anderssons Cadillac Deville 1966 med en lack och polish som var en ren ögonfröjd.

Rundan började med att ett 20-tal mopeder och ett 30-tal bilar och samlades på Euromasters parkering i Laholm. När alla var på plats så startade mopederna sin runda och bilarna sin.

T-fordsservice på distans

Leif Juhlin i Östra Ljungby hade problem med växellådan i sin Ford T Centerdoor 1916, så han ringde till under-tecknad och frågade om han kunde komma upp, så att jag kunde titta på problemet. Så han lastade T-forden på släpet och drog iväg, 15 mil, upp till mig i Derome.

Leif med fru passade på att besöka GeKås medan jag skruvade.

Jag började att reda ut vad som inte fungerade. Växellådan i en T-ford är ju inte som andra, utan är snarast en tvåväxlad halvautomat. 1916 hade Ford ännu inte börjat med elektrisk självstart, utan det är vevstart som gäller. Snabbt insåg jag att högväxeln inte frikopplade, utan bilen rullade framåt när man vevade, trots att handbromsen var dragen. Handbromsspaken funkade nämligen också delvis som växelväljare, och frikopplar växellådan när den är dragen. Något egentligt fri-läge finns inte. Försök till extern justering gav inget resultat, så växellådan behövde öppnas.

Centerdooren är inte så lättmekad. Först måste passagerarsätet ut, och sedan golvmattan och golvbrädorna, för att komma fram till växellådslocket. Av med locket och kolla på funktionen, då insåg jag att högfartens mångskiviga lamellkoppling hade beaktat fast. Fram med en dorn och en hammare, så jag försiktigt kunde knacka på ”tryckplattan”. En sådan

Passagerarsätet är uttaget golvbrädorna bortlyfta, och det är bara att åla in och skruva av locket på växellådan (mitt i bilden)

här koppling manövreras ungefär tvärtom som en modern.

För att verkligen få den att släppa behövdes en rejäl varmkörning för att få upp temperaturen på oljan. Det är samma olja i motor och växellåda. För att veva igång får man ta till ett klassiskt knep genom att ta garagedomkraften och lyfta ett bakhjul. Sedan var det bara att starta, vilket inte är så bara, men efter sådär 30 tag med veven, så startade den med vilt spinnande bakhjul. Då fick jag börja trixa med växelpedalerna. Det gäller att hålla växelpedalen i mittenläget för att frikoppla högfarten utan att trycka i lågfarten

och därefter bromsa transmissionen med backpedalen. Efter en stund började lamellerna att släppa och till slut gick det att stoppa det spinnande bakhjulet med handbromsen. Sedan gick det att ta bort domkraften och rulla ut på vägen. Efter en halvmil var motor och transmission uppvärmda och växelpedalerna började kännas ok.

Vid tre kom Torborg och Leif tillbaka från GeKås, och då var det bara att lasta, så att de kunde få en kopp kaffe och sedan köra hem till Skåne.

Leif Axbom

Ford T Centerdoor är en väldigt sällsynt och speciell bil. Som vi ser är den väldigt hög, och har bara en dörr i mitten på varje sida. Det är inte enkelt att ta sig in bakom ratten, och ännu besvärligare att komma till passagerarsätet fram.

Hjulklossar för att inte bli överkörd.

Utflykt i närheten av Opelmuseum

Vad har de flesta medlemmar i HFV gemensamt? Jo de söker upplevelser. Mest då i form av ställen där man kan beskåda gamla bilar, veteranbilar.

Det tycker vi, men inte alltid vår bästa hälft som inte alltid är så intresserad av gamla bilar. Så de som känner igen sig läs gärna vidare.

Jag har funnit, (av egen erfarenhet) att bästa sättet att få alla nöjda är att kombinera veteranbilsturen med något som attraherar andra parten också.

Så när vi denna helg skulle iväg för lite helgmys så planerade jag lite. En kombinationsövning.

Skara säger Ni, vad finns där? Jo en hel del faktiskt, där finns det stora Jula varuhuset (grundaren kom från Skara), Skara domkyrka, Skara sommarland (ni vet den kände Bert Karlsson) och lite utanför

Skara ligger ett Opelmuseum, grundat och drivs av en sann Opel-entusiast. Inte så många bilar, men de som finns där är fina (sågs det).

Var bor man då så att man gör resan till en upplevelse inte bara för en själv utan för resällskapet.

Jag kan rekommendera ett fantastiskt ställe, fantastisk mat, bra boende, skön miljö och lätt att hitta. Det heter Brunsbo Gamla Biskopsgård och Gästgiveri.

Detta blev för oss en skön avkopplingsresa, så mycket att se och uppleva i Skara och Skövde (bara 3 mil bort). Men, skäms nästan, Opelmuséet hann vi inte med.

Men... nu har vi ju anledning att ta en tur till för att se Opelmuséet. En sak är då säker, boendet kommer vi inte att byta, där blir det en repris.

Arne Åkerblom

Ny (gammal) bil i klubben

Min senaste bruksbil – Rover P6

Min P5:a är på god väg att bli klar. Men så stod det en gammal P6:a längs en väg genom en liten by. Så övergiven ut och nog kan man få den att leva vidare på vägarna.

Tack vare att nya bakskärmarna följde med bilen blev det affär. Tyvärr gick inte motorn runt, men det har jag lyckats att med bara lite jobb fixa till på andra bilar.

Väl hemma var det första att ta itu med att få igång motorn. Olja i cylinderna hjälpte inte. Av med oljeträget, lossa vevstaksöverfallen och knacka upp kolvarna en bit. Och sen försiktigt dra runt motorn fram och åter för att till slut få till hela varv, 10 tals år gammal bensin tömdes och ny fylldes på. Rengöring av bränslepump och förgasare och sen startade den. Men motorn läckte olja vid toppackningen så det blev byte av denna packning med ny oring till oljekanalerna. Diverse kylvätskeläckor förekom också. Det svåraste att åtgärda värmeelementet. Bakskärmarna byttes ut, I övrigt är yttertrösklarna dåliga och några kosmetiska rostskador är det kvar att fixa. Och att polera upp bilen så att hela ser ut ungefär som de nylackerade skärmarna. Dags att förbereda besiktningen ”för alltid”. 1974 års modell passade då bra, en 2200 TC. Genomgång av bromsar. Bromsarna bak, hur har man kunnat få till en så komplice-

rad konstruktion? Och att under bilen med dåligt utrymme få loss och allt i funktion.

Bättre begagnade däck och med ursprungskontrollen avklarad dags att registrerings- och kontrollbesiktiga. (Bilen var avförd från registret). På väg till besiktning gick motorn ej rent efter ca 10 km, men fram kom jag till en trevlig besiktningstjej. Det gick bra. En nedre framvagnsled, ett halvljus ur funktion, oljeläcka från motorn och en liten rostskada var allt. Oljeläckan var mitt eget fel. Vid montering av oljeträget trycktes packboxen ut. På hemväg samma fenomen, efter ca 10 km var inte alla cylindrar på gott humör. Provade att byta ut det mesta och ännu ett par förgasarrengöringar utan förbättring. Men vid en sista rengöring och helt plocka isär nålventilen till en av förgasarna satt där något som ej gick att blåsa bort.

Så nu, återbesiktigad, går den ofta som bruksbil. Vattenpumpen behöver renoveras, invändig rengöring och främst lackera motorhuven.

Hur den är att köra? Glapp i växelöverföring stör lite men mest den tungstyrighet som finns trots jättestor ratt. Drar mycket bensin, går kanske att justera ner. Har tyvärr också lageroljud i växellådan. Inget akut. När P5:an blir klar är nog den trevligare att köra med.

Uno Johansson

Västkustrallyt 2025

Den 6 juni ses vi vid Knystaforsen, Rydöbruk. Den vackra och historiskt intressanta bruksmiljön är en perfekt inramning till årets Västkustrally som slingrar sig genom en fantastisk miljö.

Det gamla ställverket som nu är bageri.

Håkan Gustafsson hälsar oss välkomna.

Rydö Historiska Förening:

Välkomna till Rydöbruk!

Vi ser med glädje fram emot att tillsammans med Hallands Fordonsveteraner arrangera 2025 års upplaga av Västkustrallyt på Nationaldagen den 6 juni i Rydöbruk.

Rydö Historiska Förening grundades 1986 och har sedan dess kunnat visa upp Rydöbruks intressanta historia, dels genom utställningar och genom de samlade arkiven i Rydö Bruksmuseum dels genom föreläsningar, historiska vandringar och samarbete med skolor.

Rydöbruk som är Hallands äldsta bruksort, där det redan 1742 grundades ett järnbruk, har en rik och intressant historia med olika industrier och olika bruk som verkat på platsen genom åren.

Samhället har även varit och är en historisk gränsbygd då det stora flyttblocket från inlandsisens dagar, som ligger mitt i samhället har utgjort landsgränsen mellan Danmark och Sverige i

århundrande samt är fortfarande gräns mellan landskapen Småland och Halland idag.

Rydö Historiska Förening verkar för att kunna visa upp denna gedigna historia och berätta om hur det var att leva, arbeta och bo i denna gränsbygd, att kunna visa upp föremål som har tillverkats i de olika bruken, kunna förmedla personberättelser genom sparade dokument och foton.

Det är genom vår historia, som vi lär känna oss själva.

Så därmed blev det ett naturligt val, att vi tillsammans med Hallands Fordonsveteraner, arrangerar årets Västkustrallyt med veteranbilar och känna historiens vingslag även genom nostalgiska motorer.

Välkomna till Rydöbruk!

Håkan Gustafsson
Ordförande Rydö Historiska Förening

Tidigt 1960-tal med en av Rydöbruks brandbilar, en Ford 1937 med svenskbyggd hytt.

En av Rydöbruks profiler, Gotthard Persson, tankar en Chevrolet 490 1919 vid sin bensinstation.

Ett foto från 1946. Brukskontoret i Rydöbruk. Parkerad vid staketet står en Opel Olympia som tillhör fabrikschefen Axel Kalling.

Om du får problem längs
Västkustrallyt

Ring Leif Axbom
0705-95 11 08

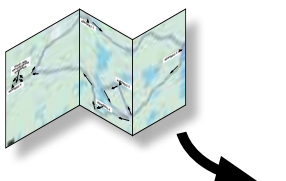
Viktiga tider

7.30 - 9.30
Samling vid Knystaforsen

10.00
Starten börjar

Innan 14.30
Lämna in tävlingstalong

Cirka 15.00
Prisutdelning

Karta och vägbeskrivning över Västkustrallyt 2025

Kör ut från starten och följ pilarna till vägens slut,
Sväng höger T-kors

Efter ca 2,6 km
Sväng vänster mot Hästhult 1

Vid stopptecken,
Kör rakt över vägen mot Färgaryd 5

Kontroll 1, Färgaryds kyrka

Kontrollskylten finns efter de röda husen på höger sida

Sväng höger Efter kontrollen T-kors,
Du har nu 17 km till Unnaryd

Kontroll 2, Unnaryd

strax innan 40-skylltar i Unnaryd, Hembygdsgården
Skyllt till vänster "återvinningsstation". Snickaregatan.
Kör på den asfalterade vägen och titta upp mot höger
där du ser HFVs strandflagga och skylten med kontroll
2

*På Hembygdsgården finns det möjlighet att köpa glass,
dricka eller kaffe och bulle för 50 kr. Här finns också
toalett. Besök gärna bonadsmuseet som håller öppet.*

Kör ut till stora vägen och sväng vänster

Kör igenom samhället

Sväng höger mot Lihult 17/Femsjö 17/Alebo 1

Efter ca 2 km

Sväng höger mot Femsjö 15

Efter ca 11 km en skylt "Bäck".

Strax efter svänger du höger mot Yaberg 4/Boalt 2/
Hökhult 1/Bageri

Nu passerar ni Bäckhästens Bageri och Café

Kontroll 3, Yaberg

Kör förbi dammen och ni har kontrollskylten till höger
på gräsmattan.

*I "Gamla Affären" finns det möjlighet att köpa fika/
glass/dricka/mat och besöka toalett.*

*Den "Gamla Affären" erbjuder denna dag chili con
carne för 100 kr.*

Vänster vid "lämna företrädesskyllt"

Vänster mot Unnaryd 17/Lidhult 14

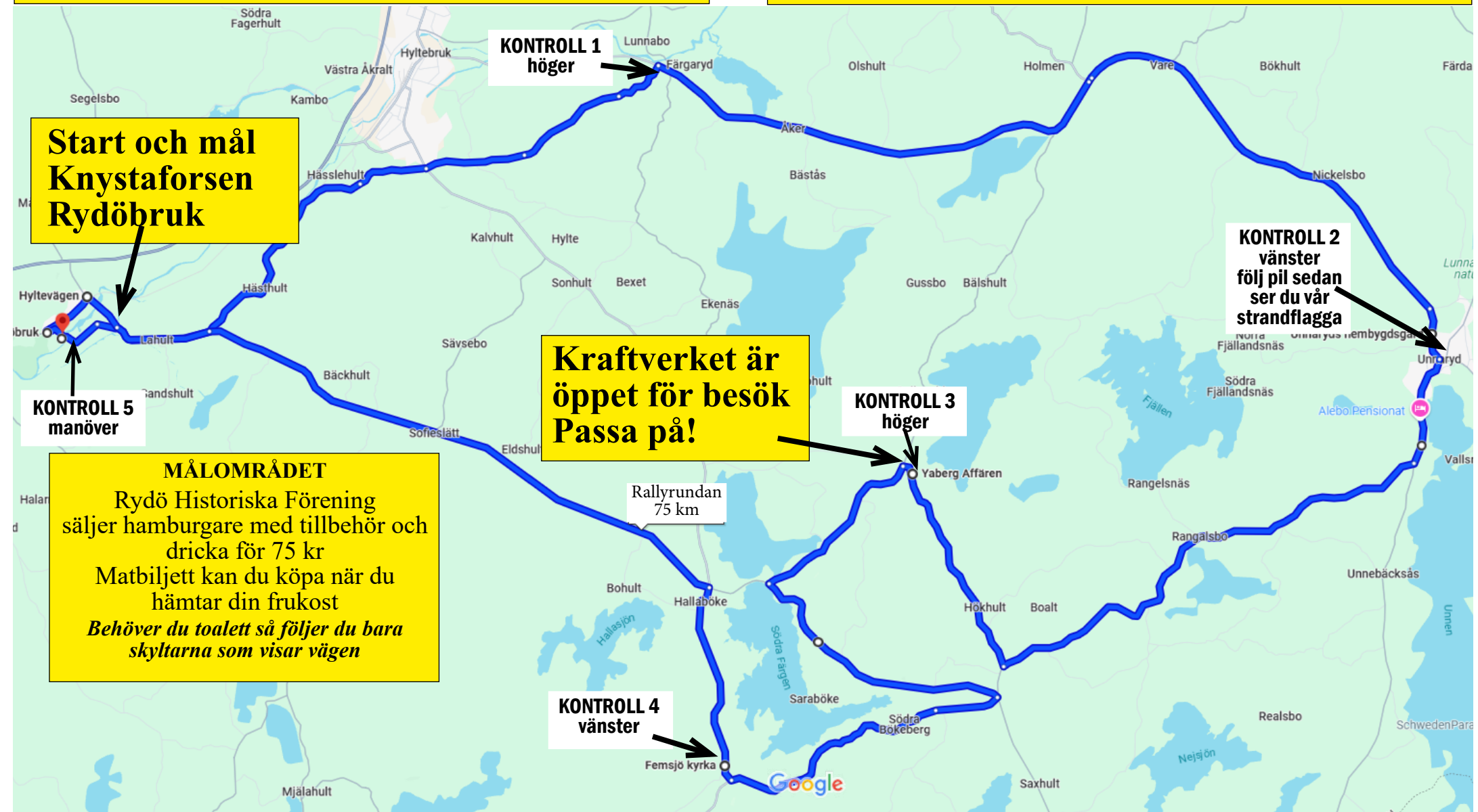
Efter ca 4,5 km

Höger mot Femsjö 5

Höger Hyltebruk/Femsjö

Vid kontroll 2 är Unnaryds hembygdsgården öppen och
serverar kaffe och bulle för 50 kr. Du kan också köpa
något att dricka och kanske en glass
Här finns möjlighet att besöka toalett

Kontroll 3, Yaberg. Här har Gamla Affären öppet.
Här kan du köpa dricka, glass, kaffe eller äta middag.
Denna dag serveras bl a chili con carne för 100 kr
Här finns möjlighet att besöka toalett

Kontroll 4, Femsjö kyrka

Parkeringen ligger på vänster sida när ni passerat kyrkan
och på gräsmattat vid huset hittar ni kontrollskylten.

Efter kontrollen svänger ni vänster och fortsätter på vä-
gen mot Hyltebruk/Femsjö

Vänster Rydöbruk 12

Fortsätt vägen och kör över Nissan

Sväng vänster när ni kommer fram till en skylt med
kniv/gaffel och golf

Kontroll 5, Rydöbruk

manöverprov. Stänger kl 14.15

Ett enkelt och snabbt avklarat prov som innebär att du
ska köra fram och stanna mellan 0-10 cm från en mjuk
pinne. Medpassagerare sitter kvar i bilen.

Efter manöverprovet kör du ner till Knystaforsen samma
väg som du kom på morgonen och parkerar, om inte på
samma plats så i alla fall på samma sätt.

Alla som fick plats på morgonen måste också få plats
efter målgång!

Utslagsfråga

Efter målgång går du bort till se-
kretariatet och där finner du också
utslagsfrågan som du ska besvara
innan du lämnar in din tävlingsta-
long senast kl 14.30!

*Alla priser måste hämtas
personligen!*

**Må bäste man eller
kvinna vinna!**

En annan HFV-medlem Per-Åke Larsson drar iväg i sin Chevrolet 490 1922. Till vänster anar vi en pampig Daimler.

Övningskörning företas lämpligen på en Sarolea 1929. Instruktören på en litet äldre BSA.

Just den här dagen får alla gamlingar köra in på området över den gamla fina bron. Uppe på bron Austin Seven 1932 (den är inte större :-)). Nedanför till vänster vår Olympia -38 bredvid ett yngre syskon Opel Rekord 1955 (båda cabriocoacher). Till höger Ford Anglia c:a -58, ett barnfind som var till salu.

Vårens fordonsträff vid Rolfsbron

Andra söndagen i maj kallar alltid Roland Börjesson och Fjärås Motorklubb till gammelfordonsträff vid klubbstugan intill Rolfsbron som ligger strax söder om Kungsbacka nära gamla rikstväan. Den nuvarande bron är en vacker stenvalvsbro, som sannolikt byggdes under tidigt artonhundrat.

Vi stannade till vid macken i Fjärås för att se om det var några andra HFVare som ville haka på sista biten. Förr om åren har det varit ganska många som samlats här, fast i fjol var vi bara tre fordon, och i år kammade vi noll. Vi fick rulla fram till träffen själva, och tyvärr var nog intrycket att det har varit fler fordon

där tidigare år, fast vädret var litet småkyligt, så det kan ju bero på det.

Väl på plats var det många som ville prata om vår Olympia, och gammelbilssamlande över huvud taget. Vi blev även intervjuade av en reporter från Norra Halland, så får vi se om det blir något reportage. En konferencier går runt och presenterar alla bilar, och besökarna får rösta på fordonen i olika kategorier, så tillställningen avslutas med prisutdelning.

Många avvek litet i förtid och åkte till torgträffen i Kungsbacka som är samma dag. Själva kände vi oss nöjda och valde att rulla hem.

Leif Axbom

Ginetta G15, årsmodell 1968. Ägare Uno Johansson, Båstad.

Chevrolet Corvette C6, årsmodell 2005. Ägare Göran Dryander, Oskarström.

Mercedes-Benz, årsmodell 1994. Ägare Mats Elofsson, Åled.

Från vänster Mercedes 250 CE/8, årsmodell 1970. Ägare Mats Thelander; Eldsberga. Jaguar MK VII, årsmodell 1954. Ägare Lars Rendahl, Oskarström.

Lars Rendahl

Träff i Vejbystrand

Efter några års uppehåll har man åter tagit upp traditionen med fordonsträffar i Vejbystrands hamn. Den 11 maj var den första av fem träffar under 2025. Av cirka 100 bilar som besökte träffen hittades fyra från Hallands Fordonsveteraner.

Mycket vackert att titta på

Harley-Davidson Fxsts från 1993 och en lång rad mopeder.

Scania R143 HL 6X2 46 från 1989

Lyckad träff på Netto

Netto-träffen för veteran- och entusiastfordon blev en jättesuccé!

Den 14 maj samlades fler än 160 bilar, en traktor och en lastbil på parkeringen nedanför Netto i Heberg. Förutom alla dessa fler-hjuliga fordon var också Slöpers representerade med ett 20-tal mopeder. Fordonen som dominerade träffen var framförallt av årsmodellerna 1950 till 1990 och ungefär lika många europeiska och amerikanska bilar. Här fanns något för alla att beundra och drömma om.

En träff till vilken det är lätt att köra då Netto ligger i utkanten av Heberg klämd mellan nya och gamla E6-an. Denna första träff, som var en "försöksballong" har

alla förutsättningar för att bli ett bestående arrangemang för oss som gillar att träffas och titta på bilar, lastbilar, mopeder, mc och allt annat som går med motor och som är mer än 10 år gamla.

Under kvällen var även affären öppen och många passade på att göra butiksbesök och komplettera sina garderober. Cafféet hade naturligtvis öppet och grillade hamburgare för brinnande livet på altanen. 100 kr för hamburgare, dricka + kaffe och kaka. Kan det bli billigare?

Kvällens arrangörer har gjort ett otroligt arbete och fick också mycket beröm av deltagarna

Lars Rendahl

Arrangörerna av träffen, Tomas till vänster, Amanda och Ida från Netto och Ola längst till höger

Volkswagen 2/22 från 1958 röstades fram som kvällens fordon och ägaren Tobias Gerhardsson gratuleras här av Ola och Tomas.

Gmc Carryall, en mycket ovanlig syn på våra vägar. Årsmodell 1949.

Peggens träff i Falkenberg

På Falkenbergs Rådhusorg arrangerar Peggen Andersson träffar. Den 3 maj tog Thomas Cronquist de här bilderna. Under sommaren blir det ytterligare träffar 7/6, 5/7, 2/8, 30/8 och 20/9 kl 12-15.

Många besökare under invigningsdagen

Nytt museum i Falkenberg

Den åttonde mars fick vi ett nytt bilmuseum i Halland, då Toveks slog upp portarna i Falkenberg.

Förut hade man bilarna i Kinn, men när samlingen växte, så byggde man ett helt nytt museum.

Vi snabbtvättade av vår 1303S, och körde dit. Jättetrevligt, med många besökare, fri entré, gratis korv, kaffe och kaka. Det hela var jättemysigt, och museet helt underbart. Huvudkonceptet

var VW, men koncernens övriga märken var representerade parallellt med andra bilar t.ex. Mercedes och Volvo, men även amerikanare och en samling tvåhjulingar. Speciellt roligt för oss spånkorgsägare var två sådana: en DKW F7 -37 och en F8 -39. Alltså något för alla, och med en snygg inramning och ljuva fina lokaler. Ingen entréavgift, och museet är öppet när Cupraförsäljningen är öppen. Vardagar till 18 och lördagar till 15.

Leif Axbom

Folkvagnar i långa banor.

Volvo PV 544 Sport 1961

Varit avställd mellan 1984-2025. Jag och kusin Roland har gjort i ordning den under vintern. Nu nybesiktigad för gott.

Jan Andersson

**Ångloksvägen 12-14
Port A13 i Stångby, Lund
Nu med Arne Åkerblom.**

Samma kontaktuppgifter som förut.
Telefon:
070-624 11 36
mejl:
arne@stjarngaraget.se

ANDERS NORDIN
Medlem i Hallands
Fordonsveteraner
Tel 0732-300 309
info@stjarngaraget.se

Vi förmedlar, köper, säljer, byter
Du kan med förtroende vända dig
till oss. Vi har mer än 30 års erfarenhet
av nya och begagnade bilar

**Första onsdagen i varje månad
har vi öppet hus från kl 18.
Kom gärna på besök.
Vi bjuder på kaffe!**

HFV fick ett eget område att parkera på.

HFV-resa till Skållareds Marten

Den 12:e april gjorde vi avstamp på säsong 2025 med en utflykt till Älekulla och Skållareds Marten.

Sven-Erik och Gerd fixade en gemensam körning från Tvååker, medan vi som bor på närmare håll körde direkt.

Skållareds marknad (marten på lokal dialekt) har anor sedan 1882, och var tidigare en vår- och höstmarknad för kreatursförsäljning. Som de flesta sådana här marknader har fokus ändrats under årens lopp. Nu visades det upp kor, får och hästar, men de enda djur som fanns till salu var kaniner.

Många "knallar" var på plats och ett stort urval av möjligheter att få något i "kistan" fanns också. Vi höstade in en presentförpackning av norrlandssylt

och litet plantor att sätta ut i trädgården.

En senior berättade har det var förr med striptält, motorcirkus (William Arne?) och tivoli. Av detta såg vi inget, med undantag av en barnkarusell.

För oss gammelmilspiloter var det bra organiserat med fikabiljett och fritt att åka när man ville. Arrangören hade inga problem, för det var en stadig ström med veteranfordon, så fort något lämnade kom ett nytt.

Vi från HFV började med gemensam fika i det trevliga caféet och litet tjat. Efter att ha strosat runt på marknaden, så träffades vi vid bilarna för ytterligare en stunds samvaro innan vi troppade av. En trevlig och mysig dag.

Leif Axbom

Många tvåhjulingar dök upp.

Minnen från svunna tider.

Veteranfordon? Varför inte en BM H10?

Deltagarna diskuterar kring fikabordet.

Foto: Peter Lundin

Bråttom?
Nu går det snabbare att försäkra hojen!

NYHET FÖR 2025: Teckna försäkring för din MC eller moped utan fysisk inspektion!

Fysisk inspektion slopas för motorcykel och moped vid värde upp till 117 600 kronor (två prisbasbelopp). Nu räcker det med att bifoga bilder av hög kvalitet när du ansöker via mhrf.se – snabbt och smidigt!

MHRF-försäkringen är Sveriges äldsta – och ledande – försäkring för historiska fordon. Vi försäkrar det rullande kulturarvet.

När du väljer väljer en MHRF-försäkring gynnas din klubb. Likaså den fordonshistoriska rörelsen tack vare Motorhistoriska Riksförbundets arbete som sammanfattas: För gårdagens fordon på morgondagens vägar.

Motorhistoriska Riksförbundet
mhrf.se/forsakring
forsakring@mhrf.se
08-30 28 01

Mer info:

Tävlingsbilarnas transportfordon var mycket snyggare förr.

Världens dyraste bil, Mercedes-Benz 300 SLR Uhlenhaut Coupé.

Björn Waldegårds vinnarbil från 1980 års Rallye Bandama i Elfenbenskusten.

Mercedes Benz Museum i Stuttgart

Häromåret åkte jag till Stuttgart för att besöka Porschemuséet, vilket du kan läsa om i Fördelardosan nr. 147. Men väl på plats passade jag också på att besöka Mercedes Benz museum som bara låg några hundra meter från den camping där jag övernattade.

Mercedes museum är liksom Porsches världig futuristiska utifrån, men i motsats till Porsches så var Mercedes museum väldigt intressant att besöka.

Något som jag reagerade på direkt i entrén var hur många skolklasser i olika åldrar som besökte detta museum. Det visade sig att de inte bara har speciella guidade rundturer för barn i olika åldrar. Dessutom har de parallellt med alla utställda föremål och fordon också fotografiska utställningar som speglar viktiga händelser i världshistorien under de år som har gått sedan Mercedes började bygga bilar. Det gör att man också kan få en historiektion från 1800-talets slut fram till nutid, samtidigt som man kan se hur Mercedes bilar har utvecklats.

Här finns förresten inte bara bilar, här finns bussar, lastbilar, tävlingsbilar, mo-

torer till zeppelinare och mycket mer. Allt som allt ett väldigt blandat innehåll och också väldigt lyckat. Det gäller bara att hitta alla rum och avdelningar, för det finns överraskningar överallt.

Ett udda fordon som jag hittade var en 60-tals Merca som var ombyggd till "kombi" och som innehöll en mängd mätutrustning. Syftet var att man skulle kunna registrera olika mätvärden från den bil som man ville testa. Mätutrustningen fanns i "bagageutrymmet" och var sammankopplad med bilen som testades med en mängd kablar som var upphängda i en vajer som gick från bilens tak till framförvarande testobjekt. Här gällde det verkligen att de båda förarna var samspelta för annars kunde det bli både plåtskador och kabelbrott å det grövsta.

300 SLR Uhlenhaut Coupé

En annan bil som jag var väldigt nyfiken på att få se, var den Mercedes-Benz 300 SLR Uhlenhaut Coupé som muséet fortfarande har kvar. Daimler-Benz byggde 2 stycken av denna stängda version av sin 300 SLR för 1956 års tävlingssäsong. På grund av den svåra olyckan 1955 på LeMans, där

över 80 personer dödades och mer än 120 personer skadades, lade Mercedes ner sin tävlingsverksamhet under lång tid och de två bilarna som hade byggts kom aldrig i bruk i tävlingssammanhang.

En av bilarna användes dock som tjänstebil av Rudolf Uhlenhaut, som vid den tiden var chef för Mercedes testavdelning. En av dessa två bilarna såldes häromåret för hisnande 135 miljoner Euro, vilket då motsvarade 1,42 miljarder kronor. Intressant var att se att det faktiskt var fler människor som flockades runt den vanliga "Måsvingen" än denna bilen på muséet. Troligtvis känner folk i allmänhet inte till historien om bilen.

Den öppna modellen av 300 SLR, som står på den blå transportbilen på en av bilderna, var med och körde i Kristianstads GP 1955 och där placerade de sig på plats 1 med Juan Manuel Fangio och plats 2 med Stirling Moss.

Oavsett om du är förtjust i Mercedes-Benz som märke eller inte så är detta museum verkligen värt ett besök. Här finns verkligen något för alla.

Horst Grieger

Skattkammaren i muséet med en 300 måsvinge, en 300 cab och en 300 SLR Uhlenhaut Coupé.

Testfordon som innehöll mätutrustning och som var sammankopplad med framförvarande fordon.

MB 500K Spezial Roadster 1936. En bil för det vackra och framförallt rika folket.

Världens dyraste tjänstebil kördes av chefen för Mercedes testavdelning.

Historiska racingbilar i långa rader.

Lite modernare racingbilar.

Träffpunkt Elfdalen Klippan - traktorer, lastbilar, jordbruksmaskiner, industrimaskiner, sågverk, stenkrossar och tändkulemotorer.

Välkommen den 24 augusti kl 12.00-16.00.

Utställare skall vara på plats före kl 11.00.

Traktorgeneralen Lennart Svensson tillsammans med Kjell Tändkula bjuder in er till Hembygdsparken.

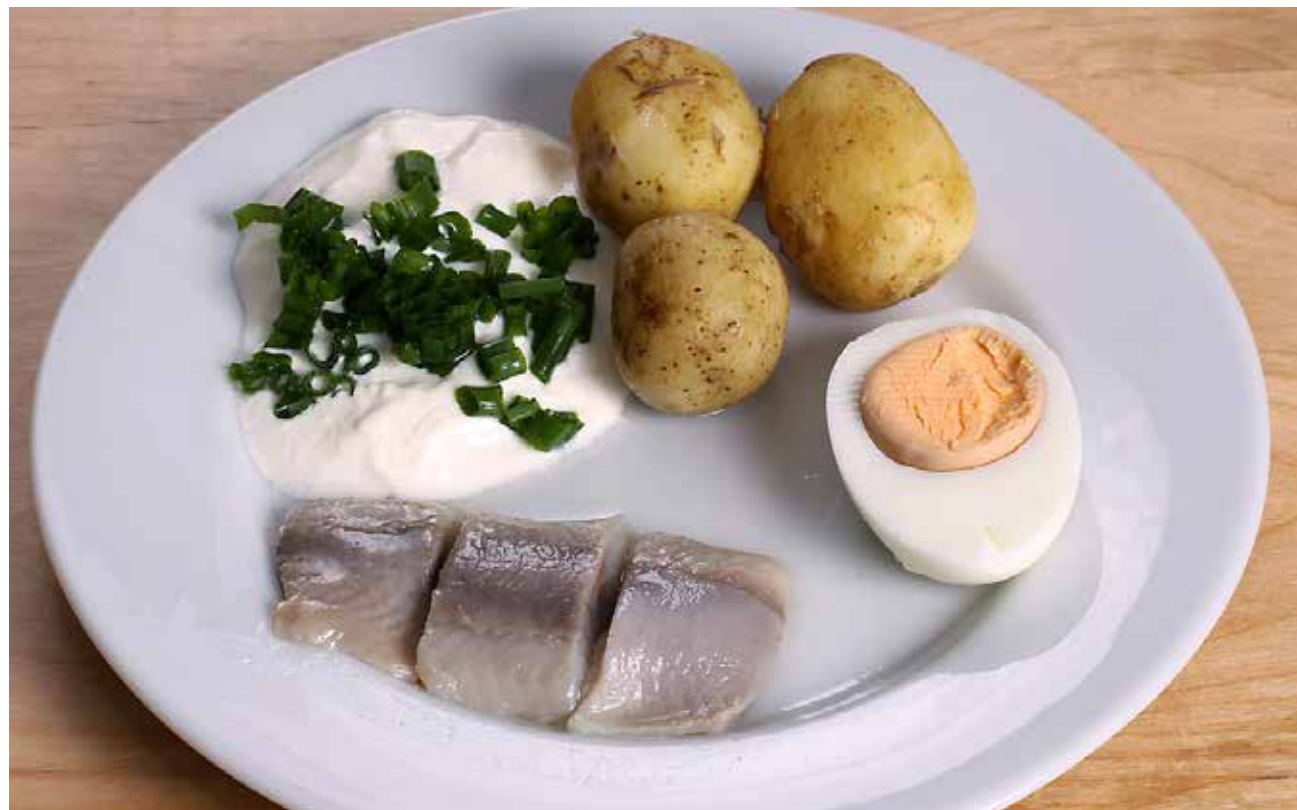
Alla ni som är ägare till något fordon eller maskin av detta slag är välkomna att ställa ut. (Ni bjuds på kaffe med fralla.)

För information - Lennart Svensson 070-828 20 53,
Kjell Nilsson 070-558 83 78 eller Nils Andersson 070-626 06 10
Facebook: Maskin & Teknik och Klippans Hembygdsförening.

www.klippanshembygd.se

Moppegänget slår till igen! Klubben bjuder 15 juni på en **SILL- OCH POTATISRUNDA**

Alla HFV-are tillsammans med en partner är välkomna

Vi kör till Solbacken i Edenberga för att äta sill och potatis.
Start på Euromaster i Laholm (Industrigatan 4),

**Du kan köra moped, motorcykel, traktor, lastbil eller bil.
Vi samlas på Euromaster kl 10 och kör därifrån kl 10.30**

Då mopeder inte tar passagerare uppmuntrar vi "moppefruarna" att ta vardagsbilen.

När vi kommer fram till Solbacken väntar sill, potatis och tillbehör!

Klubben bjuder på allt utom dricka, den tar du själv med!

Alla är välkomna men äter du inte sill får du själv ta med dig något att äta.

Du som vill följa med anmäler detta senast den 10 juni till

Liselotte Tagesson via mejl: liselotte.lennart@telia.com, via sms: 070-617 82 14

Anmälan ska innehålla medlemsnummer, namn samt antal medföljande (hustru, sambo, särbo etc).

Anmälan är bindande.

För den underhållning som kommer att ske betalar vi 20 kr per person!

Hjärtligt välkomna!

**Malin Olsson och Anders Nylander underhåller
med sång och musik till kaffet.**

HFV's "Sill- och potatisrunda" sponsras av dessa företag

Potatisen får vi av
Årets företagare i Laholm

Här tackar HFV's Sven-Olof Malmström
Magnus Magnusson för den generösa
potatisgåvan

**Idoffssons Ägg
är det företag som
skänker ägg till vår fest**

Lennart Tagesson tackar Håkan Idoffsson
för alla fina ägg

**Maxi Mellbystrand
levererar sill, gräddfil
och gräslök**

Sven-Olof tackar Henrik Andreasson (t.v.)
och Fredrik Andreasson för deras
generösa gåva

Trångt om saligheten bland Dag Wardaeus fordon. Vi ser en vit MGA Fixed Head Coupé, en grön MGB Roadster, en grå Peugeot 404 Automatique samt en röd Jaguar E-type.

Dag Wardaeus samling

På självaste luciadagen hade jag planerat in ett möte med en verklig bilentusiast i Limhamn, Skåne. Efter en trevlig lunch tog vi oss den långa vägen till hans garage, säkert 100 meter.

Mannen i fråga heter Dag och har haft sitt bilintresse sedan barnsben. Efter att ha uppnått vuxen ålder började ekonomin bli så bra att han kunde starta sitt samlande. Många intressanta bilar har passerat honom under åren, han är i 70-årsåldern som de flesta av oss med detta intresse.

De bilar som finns i hans garage i dag kan man säga är "handplockade" att passa in i hans samling. Varje bil har sin lilla historia. Kan vara genom minnen från ungdomen, historiken på bilen eller skicket på den. Alltså inte egentligen någon märkes eller karossinfluerad samling. Men, en viss faiblesse för engelska bilar kan man finna.

En trevlig stund med mycket prat om gamla bilar och gamla kontakter i branschen. Tänk vad man kan komma ihåg, om man hjälps åt lite

Arne Åkerblom

Ny (gammal) bil i klubben

Saab 99 automat

Min nyinköpta Saab 99 automat 1973. Tolv tusen mil. Två brukare sedan ny, far och son. Har all dokumentation från när bilen var ny. Även köpekontrakt från 73. 26 400 kronor kostade den ny.

Medlem 881, Ola Eriksson

Foto Jesper Åhlander

Trotte tjänstgjorde som slang- och dragbil i 18 år.

Stationsbilen Trotte - Grimetons trotjänare

I år firar Grimeton Radiostation utanför Varberg 100 år. Någon som varit med större delen av tiden är stationsbilen Trotte från 1931.

Världsarvet Grimeton Radiostation är ett spännande teknikhistoriskt besöksmål. Och till denna plats hör även en Chevrolet från 1931. Den köptes in 1942 för att hjälpa till med underhållet av stationen och har haft Grimeton som hem sedan dess.

1931 var ett spännande år för Chevrolet. Det året passerade man nämligen Ford i försäljningssiffror. Chevrolet insåg att det inte gick att konkurrera om priset. I stället fokuserade man på kvalitet och en robust sexcylindrig motor.

Om det var för kvaliteten Grimeton valde sin bil sedan fattade man verkligen rätt

beslut. Den redan då elva år gamla bilen började som slang- och dragbil och tjänstgjorde till 1960. Därefter blev den paket- och övningsbil. 1970 small motorn och Trotte blev stående. På 80-talet rustades den upp till körbart skick och 2011 gjordes ytterligare en renovering.

Idag puttrar den glatt omkring på området kring de väldiga antenntornen när den kommer ut i solskenet för att motioneras. Dessutom dyker den ibland upp på olika veteranbilsträffar runt Varberg.

Grimeton var Sveriges första direktförbindelse med USA och stationen var toppmodern när den invigdes 1925. Även om långvägstekniken ganska snart blev gammal har stationen hela tiden varit i drift för olika ändamål. Fortfarande finns den ursprungliga sändarsalen och de sex

väldiga antenntornen bevarade, tack vare att platsen 2004 upptogs på Unescos lista över världsarv. Stationen är en fantastisk tidskapsel från radioteknikens barndom.

2025 är Grimeton Radiostations jubileumsår, fyllt med evenemang och samarbeten. Bland annat kan nämnas Great Grimeton Party – en 1920-talsfest helt i The Great Gatsbys anda, som hölls i Varbergs anrika societetshus.

Den 2 juli är själva jubileumsdagen. Då är det nämligen 100 år sedan Gustav V invigde radiostationen. Det blir ett härligt och folkligt arrangemang som kommer locka besökare från när och fjärran. Naturligtvis kommer stationsbilen Trotte vara på plats och glänsa i solen. Väl värt ett besök!

Magnus Axbom

Utställning vid Laholms bilaffär

Den 26 april var det dags för bilutställning vid Laholms bilaffär. Rickard Jönsson hade arrangerat eventet och ett 30 tal vackra bilar från Hallands fordonsveteraner fanns att beskåda.

Träffen från ovan.

Instruktioner i brandsäkerhet.

Foto: Rickard Jönsson

Vinnarna på bilutställningen vid Laholms bilaffär. Fr v Jörgen Knut Nielsen (Citroën SM), Kent Larsson (Ferrari 308-replika), Rolf Jönsson (PV 544).

SÄLJES

Chevrolet Caprice 1977

Ägd av Kjell Jönsson. Bilen har gått som direktionsvagn på Findus och har gått 17.000 mil. Den är i mycket gott skick. Medlem 405, Kjell Jönsson, Idrottsgatan 10, 312 32 Laholm
Tel: 070-510 27 29

Audi 100 - 1989

Medlem 592 Tage Nilsson
Laholm
Tel: 070-655 00 52

Volvo PV 544 Favorit - 1961

Bilen är helt i original. Körd 5500 mil.
Medlem 1127 Tore Gunnarsson
Tel: 070-553 35 30

Medlemsrabatter

Samtliga förmånsgivare kräver gällande medlemskort i HFV!

Mekonomen

15% rabatt på ord. priser
Flygaregatan 23, Halmstad
Oktanvägen 2A, Falkenberg
Stormhallsvägen 2, Varberg

Hiflex

25% rabatt vid allt köp på
Dunlop Hiflex Halmstad

Ditec Laholm

15% rabatt på lackbehandlings

Autoexperten

15% rabatt på bildelar

Nordsjöfärg

10-25% på billacker & tillbehör.
Lack & Färgprodukter
Verkstadsgatan 6, Halmstad

EU-Delar AB

15% rabatt på ord. priser
Kristinehedsvägen 5, Halmstad

BilXtra i Halmstad

15% rabatt
Larsfridsvägen 10, tel 035-21 93 15

AD-Center Falkenberg

10% rabatt
Industriv. 4 tel 0346-174 20

Batterilagret

12% rabatt
Industrivägen 23 i Halmstad

Oljemagasinet

10% rabatt, ange rabattkod 2022FVH3
www.oljemagasinet.se

BilXtra i Laholm

15% rabatt
Industrigatan 40, tel 0430-714 40

Carspect Halmstad

10% rabatt, medtag medlemskort

MHRF

Förmånliga fordonsförsäkringsmöjligheter
Kontakta Rikard Andersson på tel 070-416 68 63

**Vill du bli förmånsgivare och lämna rabatt till våra medlemmar?
Kontakta Richard Jönsson på tel 070-666 32 33**

Annonsspriser företag

Helsida 1800 kr (190x270 mm)
1/2-sida 1000 kr (190x135 mm)
1 modul 180 kr (60x65 mm)
2 moduler 320 kr (60x130 mm alt 120x65 mm)
4 moduler 550 kr (60x270 mm alt 120x130 mm)

Tillägg för web-annons 20%.
Annonsen publiceras på vår hemsida fram till nästa tidning utkommer.
Fördelardosan utkommer 4 ggr per år, mars, juni, sept, dec.
Annonsbokning:
fordelardosan@hallandsfordonsveteraner.com

Köp klubbkepsen!

Kepsen kostar 100 kronor och säljs vid alla klubbaktiviteter där någon i styrelsen eller de aktivitetsansvariga är närvarande.

Du kan också beställa den via post för 130 kr (inklusive porto). Ange medlemsnummer och namn på inbetalningen.

Swish: 123 265 63 20

Bankgiro: 5804-6905

Annonsera i fördelardosan

Som medlem i HFV annonserar du gratis i Fördelardosan och på klubbens hemsida (ej kommersiella annonser)

För att annonsera i Fördelardosan och på hemsidan skickar du ett mail till info@hallandsfordonsveteraner.com

Du kan också skicka brev till klubbens sekreterare under adress

**Fördelardosan, c/o Leif Axbom,
Tornekullavägen 5, 432 68 Veddige**

Funktionärer i Hallands Fordonsveteraner

Styrelse

Ordförande
Jan Hesselgren
0705-16 70 12
jan.hesselgren@outlook.com

Vice ordförande
Solveig Johansson
0708-20 32 33
solveig@hallandsfordonsveteraner.com

Kassör/ekonomi
Per Nilsson
0709-28 35 08
per@kns.se

Sekreterare
Leif Axbom
0705-95 11 08
leif.axbom@gmail.com

Aktivitetsansvarig
Thomas Cronqvist
070-520 72 50
tc@tomal.se

Marknadsansvarig
Richard Jönsson
070-666 32 33
richard-jonsson@telia.com

Revisorer

Sven-Göran Nilsson
0430-167 80

Bo Nilsson
070-676 58 01

Revisorssuppl.
Pelle Engdal

Fordonsbesiktning

Försäkrings- och besiktningsansvarig
Rikard Andersson
Laholm
070-416 68 63

Fordonsinspektör
Tomas Ahlberg
070-525 20 39

Fordonsinspektör
Lars-Inge Karlsson
Långås
070-5370748
lars-inge.asigebuss@telia.com

Aktiviteter

Aktivitetsansvarig norra Halland
Sven-Erik Andersson
Tvååker
Tel 076-107 96 48

Aktivitet Moppegänget
Sven-Olof Malmström
Laholm
Tel 070-855 45 56

Valberedning

Göran Lundahl
070-552 97 74

Bo Birgersson
070-610 87 61

Hemsida

Fabian Åhlund
076-877 44 93
fabian.ahlund@gmail.com

Besök gärna klubbens hemsida:
hallandsfordonsveteraner.com

Aktiviteter sommaren 2025

Hjulebergs herrgård 29 maj

Kl 10 - 15

Västkustrallyt 2025 Rydöbruk 6 juni

Läs mer på sida 13 - 15 i denna tidning.

Falkenbergs torg

7 juni, 5 juli, 2 augusti, 30 augusti och 20 september, kl 12 - 15.

Vikens hamn

Träffar 11/6, 9/7, 13/8 och 10/9, kl 16 - 19.

Nettoträffen i Heberg 11 juni

Nettos parkering, kl 18 - 20.

Jännaholms bilmuseum 14 juni

Kl 10 - 14. Öppet endast detta tillfälle i sommar!

Sill- och potatisrunda 15 juni

Läs mer på sidan 22 i denna tidning.

Grillning i Mellbystrand 25 juni

Södra Strandvägen 44, kl 19. Ta med något att dricka och grilla
Mer info Ingemar Paulsson på telefon 070-261 40 33

Laholms Torg 24 och 31 juli

I år är det bilutställning på Laholms Torg för alla HFV-are. Det är alla blandade samlarbilar som gäller. Datum är torsdag 24 juli för bilar och sedan torsdag den 31 juli för EPA och mopeder. Tiderna båda dagarna är mellan 15 till 20. **Anmälan till Richard tel eller sms 070-666 32 33, mejl richard-jonsson@telia.com.** När det gäller mopederna så är det som vanligt Sven-Olof Malmström tel 070-855 45 56.

Odensjö Veteranmotorträff 3 augusti
Vi träffas som vanligt mittemot ICA i Lidhult kl 13-13.30 för att köra gemensamt till Odensjö.

Grillning Vardags-museet i Ålstorp 14 augusti

Kl 18. För mer info ring 0430-611 66

Tågdagarna i Landeryd 6-7 september

Mer info i kommande Fördelardosan.

Moppegänget

Moppeflykter varje torsdag kl 13.30 från mars-oktober

Vi träffas vid Hasses Nilssons lada i Laholm.
För mer info ring Sven-Olof på tel 070-855 45 56.

Aktivitetsidéer

Har du några idéer om utflykter, grillkvällar, rallyn, studiebesök osv och bor i Laholm, Halmstad eller Hylte kommun kontaktar du **Thomas Cronqvist**, tel 070-520 72 50. Bor du i Falkenberg, Varberg eller Kungsbacka kommun kontaktar du **Sven-Erik Andersson** tel. 076-107 96 48.

Dessa kan självständigt fatta beslut om aktiviteter på upp till 750 kr. Vid kostnader därutöver måste styrelsen godkänna aktivitetskostnaden.

För att aktiviteten ska kunna godkännas måste alla i klubben vara välkomna att delta.

**DIN KOMPLETTA
KYLARVERKSTAD
FÖR VETERAN KYLARE
med 30 års erfarenhet**

Vi renoverar och Tillverkar

**Ni är alltid välkommen att
maila eller ringa vid
förfrågningar
Tel: 031-833662**

Öppet: månd-torsd 07.00-17.00
fred 07.00-16.00

Södra Ågatan 20b, 431 35 Mölndal
www.autokyl.se • info@autokyl.se

SÖDRA SVERIGES STÖRSTA VETERAN, MC, SPORTBIL & SAMLARBILSRALLY!

LERGÖKARALLYT

LÖRDAG 16 AUGUSTI

Kör med i rallyt eller se
alla bilarna vid målgången

ÄR PÅ PLATS
ANGE - HFV
VID ANMÄLAN

ÖVER 450
DELTAGARE!
ANMÄL DIG DU
OCKSÅ!

VÄLKOMMEN TILL MOTORÄLSKARNAS HÖJDPUNKT, LERGÖKARALLYT!

Lergökarrallyt är en av södra Sveriges största rally för veteranbilar, motorcyklar, sportbilar och samlarfordon – ett evenemang där entusiaster från när och fjärran samlas för att visa upp sina pärlor. Rallyt, där fordon av alla årsmodeller är välkomna, avslutas traditionsenligt på Vallåkraträffens lördag på Enoch Thulins flygplats utanför Landskrona.

I år kommer minst 450 fordon att delta i både Lergökarrallyt och den parallellt arrangerade Sundets Pärla, en veteranlastbilsträff för de som vurmar för klassiska lastbilar. Kör med i rallyt eller se alla bilarna vid målgången.

För den som vill göra en weekend av evenemanget finns boendetips att hitta på hemsidan eller via engelholm.com.

Biljetter för besökare köps via hemsidan lergokarallyt.se

STREET FOOD FESTIVAL - NJUT AV GOD MAT

Vid målgången finns flera olika foodtrucks på plats med mat från hela världen. Här säljs alltifrån korv med bröd och BBQ, Grekisk mat, kebab, hamburgare till viltwok, langos och churros. Kaffevagnar från Fogarolli och glass från Kullabygdens Vanilj & Choklad & Helsingborgs Glassfabrik.

VÄRDERA DIN ENTUSIASTBIL PÅ PLATS

Bilweb Auctions som har över 20 års erfarenhet av bilauktionsverksamhet och värdering av bilar är på plats under lördagen. Ta kontakt med Michael Luft och hans medarbetare på Bilweb Auctions för att få din bil värderad. Välkommen!

NOSTALGIA

KONTAKTPERSON LERGÖKARALLYT:
Tony Toresson: Telefon: 070-5500014. Epost: info@lergokarallyt.se

Anmälan görs via hemsidan lergokarallyt.se

Vallåkra
TRÄFFEN

16-17
AUGUSTI
ENOCH THULINS
FLYGPLATS